

FÜZESGYARMAT

GAZDASÁGI PROGRAM

2024-2029

Készült: 2025. április

Tartalomjegyzék

I.	Bevezető	3
II.	Helyzetkép	4
1.....	Földrajzi elhelyezkedés	4
2.....	Társadalmi környezet	5
3.....	Gazdasági környezet	5
4.....	Turizmus	5
5.....	Infrastruktúra	7
6.....	Intézményi háttér	7
III.	Fejlesztési program	9
1.....	Az előző öt év gazdasági programjának értékelése	9
2.....	Pénzügyi helyzet bemutatása	10
3.....	Kiemelt célok és fejlesztések meghatározása:	11
IV.	Zárszó	12

I. Bevezető

A települési önkormányzat képviselő-testületének az alakuló ülést követően, legalább a megválasztásának ciklusára gazdasági programot kell elfogadnia, amely meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A program bemutatja a következő 5 éves ciklusra kitűzött célokat és az elérésükhöz szükséges forrásokat valamint a város vezetésének elképzeléseit a település jövőjéről.

Alapvető célunk nem változott.

Az önkormányzat gazdasági alapjainak tovább erősítésével Füzesgyarmatot olyan élhető várossá tenni, ahol a közszolgáltatások, a lakhatás és a munkavállalás mindenki számára hozzáférhető.

Füzesgyarmat képviselő-testületét a polgármester, valamint nyolc képviselő alkotja és három bizottság segíti munkáját:

- Szociális és Humánügyek Bizottsága
- Gazdálkodási és Ellenőrzési Bizottság
- Településfejlesztési és Turisztikai Bizottság.

A Polgármesteri Hivatal az önkormányzat szakapparátusa. Előkészítő, végrehajtó szerepe mellett közigazgatási, hatósági tevékenységet folytat és a polgármester irányításával működik. A jogszerűség betartásáért és a szakszerű munkavégzésért a jegyző a felelős.

II. Helyzetkép

1. Földrajzi elhelyezkedés

Füzesgyarmat Magyarország Dél-keleti régiójában a Sárret központjában fekszik, Békés megye északi részén Hajdú-Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok megye szomszédságában, közel a román határhoz. Nem érinti fő közlekedési útvonal, sem közúton sem vasúton, bekötő útjai rossz minőségűek.

Kedvezőtlen elhelyezkedése jelenleg fejlődésének egyik gátja, de egyben kedvező a bűnügyi statisztikai mutatóinak egyik meghatározója.

Természeti környezet

Településünk a Nagy és a Kis-Sárret határán helyezkedik el, mérsékelt meleg, száraz éghajlatú kistáj ahol az évi napsütéses órák száma évente eléri a kétezret.

Országos jelentőségű védett területei:

– Dévaványai-Ecsegi Puszták

A szikes sztyepp terület kiváló élőhelye és táplálkozó helye a tűzokoknak.

- Natura 2000 –es terület a madártani jelentőséggel bíró Bihari-síkság a darvasi út mentén.

E természeti területek értéke a ritka növény- és állatvilág mellett a biológiai diverzitás fokozásában és a kedvező tájképi megjelenésben rejlik.

- Tájérténeti, tájképi, történelmi és kulturális szempontból értékes emlékek a kunhalmok, melyekből 41 db található.

Helyi jelentőségű védett területek:

- A Hosszúí-erdő 3 hektárnyi területe, a Csíkéri-legelőtől a volt erdészházig.

A terület egy tölgy-kőris-szil ligeterdő, amelyben a cserjeszint és az aljnövényzet is igen gazdag és értékes élővilágnak ad otthont.

-Tüzesfa (*Quercus robur*kocsányos tölgy), amely 350 éves és egyes felmérések szerint Békés megye 5. legnagyobb fája

2. Társadalmi környezet

Füzesgyarmat lakónépességének száma 2019. év végén 5335 fő volt, az utóbbi húsz évben évente átlagosan 30 fővel csökkent.

Az országos tendenciához igazodva az átlagos életkor folyamatosan növekszik.

A nyilvántartott munkanélküliek száma 2019. év végén 151 fő volt, ez 4,0%-os érték, ami az utóbbi 10 évben gyakorlatilag változatlan.

3. Gazdasági környezet

A helyi gazdaság szereplői leginkább mikro- és kisvállalkozások, illetve egyéni vállalkozók és őstermelők, ahol jellemzően 10 alatti a foglalkoztatottak száma. A város iparterületein több nagyobb foglalkoztató is található, az újonnan betelepülő vállalkozásokat viszont elriaszthatja a település nehézkes megközelíthetősége valamint a szakképzett munkaerő hiánya.

A vállalkozások a zöme a kereskedelem és javítási ágazatban működik.

A település tipikus mezővárosi jellemzőkkel rendelkezik, ennek az ágazatnak a kultúrája a mai napig is nagyban meghatározza az itteniek életminőségét, a település képét és karakterét is. A mezőgazdasági ágak közül az állattenyésztés túlsúlya jellemző, a sertés, szarvasmarha, juh a főbb profil, de jelentős még a baromfi és a víziszárnyas ágazat súlya is. Többen tartanak lovat, melyhez szolgáltatásokat kapcsolnak. Ilyen például a lovagoltatás és a falusi turizmus.

4. Turizmus

Füzesgyarmat a kistérség turisztikai központja, ami egyedülálló természeti értékének, a gyógyvíznek köszönhető. Emellett jelentős vonzereje van a vadászatnak, a természetjárásnak, a horgászatnak valamint, a sport és lovas hagyományoknak is.

A várost a strandja és a köré szerveződő szálláshelyek valamint szolgáltatások teszik vonzóvá, ahol a gyógyulni vágyók a „Sárrét Gyöngye” gyógyvíz áldásos hatását élvezhetik. Az egyik legnagyobb érték a fürdőben is hasznosított termálvíz, melynek hőfoka 40-70 C°, ez biztosítja, hogy ne csak a főszezonban lehessen kihasználni a létesítményt.

A gyógyvíz az alábbi betegségek és egészségkárosodások kezelésére javasolt: idült gyulladásos ideg, nőgyógyászati, derékfájás és mozgásszervi megbetegedések, izom-reumatikus, baleseti valamint csont és ízületi műtétek utáni utókezelés, idegfájdalmak, Heine-Medin betegség utókezelése, meddőség, általános szellemi és fizikai kimerültség.

A látnivalókhöz tartozik a három templom épülete (református, katolikus, unitárius), a Tájház, a Szt. Erzsébet Képtár, turisztikai központ, a Szt. Borbála szobor a szökőkúttal, és a Galambos Hintókészítő Műhely is.

Nagyszerű túra célpontok a környék természeti értékei - tűzokálfal, az ecsegi templom, a bucsai Jézus Szíve templom, a Körös-Maros Nemzeti Park Réthelyi Látogatóközpontja, a szeghalmi fa harangláb, a Vidra-tanya és a vésztői emlékhely- melyek megismertetésére szolgálnak a kerékpár-, gyalog- és vízitúrák.

A városban található és látogatható egy kisállat farm is.

Füzesgyarmatnak jelenleg három műemléki védelem alatt álló épülete van:

- református templom (műemléki jellegű)
- népi lakóház (városképi jelentőségű)
- népi lakóépület (városképi jelentőségű)

A műemléki védelem alatt álló épületeken túl az alábbi épületek kerültek helyi védelem alá:

➤ Városháza	Szabadság tér
➤ Egészségügyi központ	Szabadság tér
➤ Általános iskola	Széchenyi u.
➤ Volt gazdaház	Kossuth u.
➤ Szt. Erzsébet Képtár	Kossuth u.
➤ Kúria épület	Széchenyi u.
➤ Katolikus kápolna	Kossuth u.
➤ Unitárius templom	Széchenyi u.

A város színes kulturális és sportélettel büszkélkedhet, társadalmi önszerveződése is régmúltra tekintenek vissza.

5. Infrastruktúra

A településen nincs helyi tömegközlekedés.

A fő közlekedési eszköz a kerékpár, ezért a belterületi kerékpárutak hossza 5 km, de már Szeghalom és Körösladány is elérhető ily módon.

A közmű ellátottság – ivó- és szennyvíz, elektromos energia, hírközlés - 100%-os.

A településen szelektív hulladékgyűjtők segítik a hulladék válogatott elhelyezést.

A belterületi úthálózat minősége még mindig a település legfőbb gyengesége.

6. Intézményi háttér

A városban a közszolgáltatások minden lakos számára elérhetőek, helyben általános és alapfokú művészeti iskola, napközi otthonos óvoda, bölcsőde és egységes pedagógiai szakszolgálat működik. Ezek az intézmények látják el az óvodai, általános iskolai, alapfokú művészeti iskolai és pedagógiai szakszolgálati feladatokat, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai és általános iskolai nevelését, logopédiai fejlesztését, gyógytestnevelési feladatait.

A város egészségügyi ellátását az önkormányzat által fenntartott Egészségügyi Központ végzi. Az itt működő szolgáltatók tevékenységei közt szerepel a háziorvosi rendelés, a védőnői szolgálat, fog- és gyermekorvosi szakrendelés. Nőgyógyászat szűrés is igénybe vehető a településen és az önkormányzat önként vállalt feladatként működteti a helyi egészségügyi labort, mintavételek lebonyolítása céljából.

A Központ elsősorban a város alapellátását biztosítja, de egyes szakfeladatok a kistérségi szinten is igénybe vehetők.

Az Egészségfejlesztési Iroda a lakosság számára ingyenesen, beutalási rendszer nélkül elérhető szolgáltatásokat nyújt. Feladata az egészségfejlesztéssel kapcsolatos programok szervezése és lebonyolítása.

A város szociális ellátásáról a Szeghalom Kistérség Többcélú Társulás fenntartásában működő Egyesített Szociális Intézmény gondoskodik és a következő feladatokat látja el:

- családsegítés
- gyermekjóléti ellátás
- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- idősek nappali ellátása
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A településen a magyar görögkatolikus egyház működteti az idősek szociális otthonát.

A Füzesgyarmati Önkormányzat kiemelt feladatának tekinti a sporttevékenységek támogatását és fejlesztését a városban:

- óvodai sport fejlesztése
- iskolai testnevelés
- gyógytestnevelés, fogyatékkal élők sportja
- versenysport
- utánpótlás-nevelés
- szabadidősport

Az Önkormányzat tulajdonában van a Városi Sportcsarnok, a Városi Sporttelep, a Kastélypark Fürdő uszoda és tanmedence és a Téglagyári bányatavak sportlétesítmények. Ezeken kívül helyben üzemel lovas és a koronglövő pálya valamint fedett tanuszoda is.

60 fős befogadóképességgel működik a Hegyesi János Könyvtár és Közművelődési Intézmény. A közösségi központ épületét ingyenesen veheti igénybe az önkormányzat rendezvények és kulturális programok lebonyolítására.

A város közbiztonsága jó, ez a 4 fős körzeti megbízotti iroda, a közterület felügyelő és a polgárőrség érdeme.

III. Fejlesztési program

1. Az előző öt év gazdasági programjának értékelése

Az önkormányzat előző ciklusának tervezett fejlesztései:

1. Belterületi utépítések :	1 000,0 MFt
2. Napközi konyha belső felújítása:	200,0 MFt
3. Önkormányzati lakások felújítása:	50,0 MFt
4. Fürdő fejlesztése:	500,0 MFt
5. Piac felújítása:	50,0 MFt
6. Sportcsarnok felújítása:	100,0 MFt
7. Közterületek rendezése:	200,0 MFt

2. A kitűzött célok teljesítése:

- Belterületi utépítések

25 év legnagyobb mértékű fejlesztésére került sor melynek keretén belül 18 utca kapott aszfalt burkolatot, egyúttal 17 utcában az ivóvíz vezetékek és a házi bekötések cseréjére is sor került

- Napközi konyha belső felújítása

Nem kis nehézségek árán, de teljes eszköz és bútor cserével, kívül-belül újjá varázsoltuk az épületet, így kulturált körülmények között lehet étkezésre és rendezvényekre igénybe venni

- Önkormányzati lakások felújítása

A kiviteli tervek rendelkezésre állnak, sikeres pályázat részeként megtörténik 2027-re

- Fürdő fejlesztése

Ezen a téren nem sikerült érdemben előrelépni, pályázati kiírásra várunk és várhatóan 2027-ben kezdődhetnek a nagyobb volumenű munkák

- Piac felújítása

Jelenleg a kivitelezési munkák közbeszerzési eljárása folyik, 2026 júniusára készül el

- Sportcsarnok felújítása

- Ezen a területen nem volt lehetőségünk központi forrásra, még pályázatot sem lehetett benyújtani

Közterületek rendezése

- -A folyamat elkezdődött reményeink szerint 2027 végére lehet eredménye

3. Az önkormányzat új ciklusának tervezett kiemelt fejlesztései:

- A folyamatban lévő beruházások lezárása

-

- 1. Belterületi útépités :	300,0 MFt
- 2. Rendezvénytér kialakítása:	40,0 MFt
- 3. Községi költségvetés javaslatai:	100,0 MFt
- 4. Fürdő fejlesztése:	600,0 MFt
- 5. Sportcsarnok felújítása:	150,0 MFt
- 6. Óvoda és bölcsőde kerítés és eszközök cseréje	60,0 MFt

Lehetőség szerint természetesen továbbra is részt veszünk pályázatokon

4. Pénzügyi helyzet bemutatása

A város felhalmozott a tetemes adósságát sikeresen törlesztettük, a csődöt elkerültük.

A ciklus végére megteremtettük azokat a pénzügyi alapokat, amelyek biztosítják elképzeléseink megvalósítását. Mérsékeltük a működési célú kiadásainkat, nullára faragtuk le a hiányt, jelenleg folyószámlahitel igénybevételére sincs szüksége a városnak.

Minden ellenszél és nehézség ellenére rendelkezünk egy 500,0 MFt-os önerő alappal, amely képes biztosítani a pályázati források önerejét, illetve a kiszámíthatatlan események kezelését.

Kiemelt célok meghatározása:

Az önkormányzat alapvető céljai:

- biztosítani a közszolgáltatások jelenlegi szintjét
- a városkép rendezettebbé tétele, az elhanyagolt, gazdátlan ingatlanok környezetének rendezése
- a város közbiztonságának fenntartása
- a belterületi utak szilárd burkolattal történő ellátása
- az önkormányzat gazdasági társaságainak eredményes működtetése
- az önkormányzat működésének racionalizálása
- az önkormányzat és intézményei gazdálkodása átláthatóságának és racionális működésének fenntartása
- a szennyvíz csatorna rákötések teljeskörű kiépítése, ezzel együtt a talajterhelési díjak megszüntetése
- a közmunkaprogram hatékony, értékteremtő, eredményes működtetése
- a működő vállalkozások kölcsönös előnyökön nyugvó támogatása
- a működő, közösség számára értéket teremtő civil szerveződések támogatása
- nyitott, a különböző véleményeket elfogadó és az értékes kezdeményezéseket felvállaló önkormányzati működés kialakítása
- a város ökológiai lábnyomának csökkentése környezetvédő intézkedésekkel
- meggátolni új vállalkozások betelepülését, amelyeknek működése környezetre nincs káros hatással gátolni nem fogjuk, de támogatni azokat kívánjuk, amelyek magasabb hozzáadott értékkel járó tevékenységet hoznak városunkba

Ezeket túl továbbra is csak olyan fejlesztéseket valósítunk meg, amelyek megfelelnek az alábbi két kritérium egyikének:

- **működtetése gazdaságilag fenntartható**
- **a város szempontjából kiemelkedően fontos gazdasági, kulturális, közösségi értéke társadalmi haszna van.**

IV. Zárszó

A 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ának megfelelően elkészült gazdasági programban meghatározásra kerültek azok a helyi szintű célkitűzések és feladatok; amelyek a város lehetőségeivel összhangban vannak. A fejlesztési terv bemutatja a település azon pontjait, melyeket kiemelten fontosnak tartunk. . Ezekhez forrásokat is rendel, melyekkel megvalósíthatók az elképzelések.

A gazdasági programban felvázolt célok megvalósításával javulhat a füzesgyarmatiak életminősége és elégedettsége, a hozzánk látogatók pedig jó hírért kelthetik a településünknek.